

SUIRBHIDH AIR CLEACHDADH NA GÀIDHLIG, AGUS BEACHDAN MUN GHÀIDHLIG, ANNS NA H-EILEANAN SIAR

Tha an t-suirbhidh seo a' sgrùdadh cleachdadh is beothalachd na Gàidhlig ann am prìomh choimhearsnachdan nan Eilean Siar, agus na beachdan a tha aig muinntir nan eilean a thaobh na Gàidhlig.

'S ann mar phàirt de Phròiseact Rannsachaidh Gàidhlig nan Eilean (IGRP) a tha an obair seo, fo stiùir Soillse, Sabhal Mòr Ostaig UHI, a' coimhead air beothalachd cànan is cultar na Gàidhlig. Tha Soillse na chom-pàirteachas rannsachaidh eadar-oilthighe air a stiùireadh le Oilthigh na Gàidhealtachd is nan Eilean, far a bheil com-pàirteachas a leasachadh eadar coimhearsnachdan na Gàidhlig na prìomh amas.

Bidh an ceisteachan seo gu sònraichte a' tional fiosrachaidh a tha a' tabhann dealbh mhionaideach dhuinn mu ghluasadan no pàtranan thar-coimhearsnachd ann an cleachdadh is comasan na Gàidhlig cho math ri beachdan mun chànan. Chan eil e idir a' measadh cho comasach is a tha daoine fa leth sa Ghàidhlig. Tha sinne a' creidsinn gur e comharradh cudromach is a tha anns an dòigh a chleachdas daoine a' Ghàidhlig, airson cho seasmhach is a tha ar coimhearsnachdan is ar cultar.

Le bhith a' lìonadh an fhoirm seo, tha sin a' ciallachadh gu bheil sibh air ùine, oidhirp is taic a thoirt dhan phròiseact, agus tha sinn ro thaingeil airson taice. Bidh na freagairtean agaibh na chuidheachadh planaichean a dhealbhadh a ghleidheas a' Ghàidhlig mar chànan coimhearsnachd.

Chaidh gach neach-obrach a tha an sàs sa phròiseact tro sgrùdadh Protection of Vulnerable Groups, agus ghabh Bòrd Beus-eòlas Oilthigh na Gàidhealtachd is nan Eilean ris an dòigh-obrach. Bidh am fiosrachadh a thèid a thional gun urra, is ga ghiùlain gu diomhair is, mar sin, cha bhi e comasach do dhuine sam bith freagairtean fa leth aithneachadh nuair a thèid toraidhean a' phròiseict fhoillseachadh.

Tapadh leibh

CLEACHDADH OIFIGEIL A-MHÀIN

Àireamh-bhratha	Ceann-là rannsachaidh/ Rannsaiche	Là cur-a-steach fiosrachadh/Neach-obrach	Là-dearbhadh an fhiosrachaidh/Neach-obrach	Àireamh sgìre-toraidh

EARRANN A – BUN-DÀTA

1) Gnè

Fireann

Boireann

2) Aois

18 – 24	25 – 34	35 – 44	45 – 54	55 – 64	65 – 74	75 +

3) Dè am baile anns a bheil sibh a' fuireach? [Sgìre rannsachaidh]

4) A bheil clann-sgoile a' fuireach anns an taigh còmhla ribh?

Tha

Chan eil

5) Cia mheud neach eile a tha a' fuireach anns an taigh, agus dè an dàimh a tha aca ribh?

Cèile	
Clann	
Pàrantan	
Neach eile	

Ma tha sibh air 'Neach eile' a thaghadh, dè tha sin a' ciallachadh?

6) Cò às a tha sibh?

Às an sgìre seo fhèin	
Aiteigin eile sna h-Eileanan Siar	
Aiteigin eile ann an Alba	
Aiteigin eile san RA	
Aiteigin eile san Roinn Eòrpa	
Taobh a-muigh na h-Eòrpa	

7) Cò às a tha na daoine eile a tha a' fuireach anns an taigh còmhla ribh? (Freagair far a bheil e iomchaidh)

	Ur cèile	Ur n-athair	Ur màthair	Seanair agus seanmhair agaibh	Clann agaibh
Às an sgìre seo fhèin					
Aiteigin eile sna h-Eileanan Siar					
Aiteigin eile ann an Alba					
Aiteigin eile san RA					
Aiteigin eile san Roinn Eòrpa					
Taobh a-muigh na h-Eòrpa					

EARRANN B – COMASAN

8) Nur beachdsa, dè na comasan a tha aig na daoine a leanas anns an taigh agaibh ann an Gàidhlig a bhruidhinn? (Freagair far a bheil e iomchaidh)

	Fileantach	Fileanta – dh'ionnsaich e/i san sgoil no mar inbheach	Gàidhlig mhath	Gàidhig mheadhanach	Facal Gàidhlig no dhà	Gun Ghàidhlig
Sibhse						
Cèile (Fireann)						
Cèile (Boireann)						
Leanabh 1						
Leanabh 2						
Leanabh 3						
Leanabh 4						
Seanair/Seanmhair 1						
Seanair/Seanmhair 2						
Neach eile*						

*Ma tha sibh air 'Neach eile' a thaghadh, dè tha sin a' ciallachadh?

.....

9) Dè an cànan anns an deach na daoine a leanas anns an teaghlach a thogail? (Freagair far a bheil e iomchaidh)

	Gàidhlig a-mhàin	Gàidhlig mar bu trice	Measgachadh co-ionann de Ghàidhlig is Beurla	Beurla mar bu trice	Beurla a-mhàin	Cànan eile
Sibhse						
Cèile (Fireann)						
Cèile (Boireann)						
Leanabh 1						
Leanabh 2						
Leanabh 3						
Leanabh 4						
Seanair/Seanmhair 1						
Seanair/Seanmhair 2						
Neach eile*						

*Ma tha sibh air 'Neach eile' a thaghadh, dè tha sin a' ciallachadh?

.....

EARRANN C – CLEACHDADH NA GÀIDHLIG

10) Dè an cànan a bhruidhneas na daoine a leanas ribh?

	Gàidhlig a-mhàin	Gàidhlig mar bu trice	Measgachadh co-ionann de Ghàidhlig is Beurla	Beurla mar bu trice	Beurla a-mhàin	Cànan eile
Cèile (Fireann)						
Cèile (Boireann)						
Leanabh 1						
Leanabh 2						
Leanabh 3						
Leanabh 4						
Seanair/Seanmhair 1						
Seanair/Seanmhair 2						
Neach eile*						

*Ma tha sibh air 'Neach eile' a thaghadh, dè tha sin a' ciallachadh?

.....

11) Dè an cànan a bhruidhneas sibh anns na suidheachaidhean a leanas?

	Gàidhlig a-mhàin	Gàidhlig mar bu trice	Measgachadh co-ionann de Ghàidhlig is Beurla	Beurla mar bu trice	Beurla a-mhàin	Cànan eile
Le càirdean						
Le càirdean nuair a bha sibh na b' òige						
San sgìre ionadail						
Ag obair						
Sa bhùth						
Ann an taighean chàirdean						
Aig tachartasan sòisealta						
San eaglais						
Ann an sgìrean faisg air làimh						

12) Dè an cànan a bhruidhneas sibh ris na daoine a leanas san sgìre ionadail agaibh?

	Gàidhlig a-mhàin	Gàidhlig mar bu trice	Measgachadh co-ionann de Ghàidhlig is Beurla	Beurla mar bu trice	Beurla a-mhàin	Cànan eile
Daoine nas sine na 65						
Daoine eadar 40-64						
Daoine eadar 18-39						
Deugairean (Àrd-sgoil)						
Clann (Bun-sgoil)						

EARRANN D – FÈIN-AITHNEACHADH

13) Nur beachdsa, an e Gàidheal a tha annaibh?

'S e		Chan e		Neo-ìomchaidh	
------	--	--------	--	---------------	--

14) Nur beachdsa, a bheil na daoine a leanas nan Gàidheil? (Taghadh gach freagairt a tha ìomchaidh)

Daoine às a' Ghàidhealtachd is na h-Eileanan a bhruidhneas a' Ghàidhlig	
Daoine às a' Ghàidhealtachd is na h-Eileanan aig nach eil a' Ghàidhlig	
Daoine às a' chòrr de dh'Alba a bhruidhneas a' Ghàidhlig	
Daoine às a' chòrr de dh'Alba aig nach eil a' Ghàidhlig	
Daoine bho thaobh a-muigh na h-Alba a bhruidhneas a' Ghàidhlig	
Luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig bhon Ghàidhealtachd is na h-Eileanan	
Luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig bhon chòrr de dh'Alba	

15) Dè an t-aithneachadh a tha agaibh? (Tagh gach freagairt a tha ìomchaidh)

Gàidheal	
Albannach	
Breatannach	
Aithneachadh ionadail (mar eisimpleir, bhon liosta seo shìos) Leòhasach, Niseach, Siarach; Hearach; Uibhisteach (Tuathach); Uibhisteach (Deasach); Baoghlach; Barrach; Eirisgeach; Bhatarsach; Sgitheanach; Tirisdeach	

EARRANN E – NA BEACHDAN AGAIBH MUN GHÀIDHLIG IS AN T-ÀM RI TEACHD

16) Gu dè an ìre is a tha sibh airson na Gàidhlig?

Gu mòr airson na Gàidhlig	Airson na Gàidhlig gu ìre	Cha diofar leam	Beagan an-aghaidh na Gàidhlig	Gu mòr an-aghaidh na Gàidhlig

Ma tha sibh airson na Gàidhlig, rachaibh gu **ceist 17**, is an uair sin **ceist 19**.

Ma tha sibh an-aghaidh na Gàidhlig, rachaibh gu **ceist 18**, is an uair sin **ceist 19**.

17) Ma tha sibh airson na Gàidhlig, carson a tha seo? (Taghadh gach freagairt a tha iomchaidh)

Tha a' Ghàidhlig na cuideachadh a thaobh chothroman-obrach	
Tha buannachdan ann an dà-chànanachas sa Ghàidhlig sa Bheurla	
Tha dealas agam a thaobh dualchas-cànain mo theaghaich	
Tha dealas agam ri dualchas-cànain na coimhearsnachd agam	
Tha a' Ghàidhlig cudromach do dh'eaconamaidh nan Eilean Siar	
Bu mhath leam pàirt a ghabhail ann an Gàidhlig a ghlèidheadh mar chànan coimhearsnachd	
Tha a' Ghàidhlig cudromach dhomh gu pearsanta	
Tha a' Ghàidhlig cudromach do dh'aithne na h-Alba	
Chan eil fhios agam ciamar a chuireas mi ann am briathran e	
Eile (mìnich an-seo)	

A-nis, an tèid sibh gu ceist 19?

18) Ma tha sibh an-aghaidh na Gàidhlig, carson a tha seo? (Taghadh gach freagairt a tha iomchaidh)

'S e cànan sgìreil a tha ann, nach eil cudromach taobh a-muigh na sgìre agam	
Chan eil a' Ghàidhlig ach gu feum do bhuidhnean poblach is na pròiseactan aca	
Chan e cànan feumail a tha anns a' Ghàidhlig	
Chan eil mi a' faireachdainn gu bheil mi nam bhall den choimhearsnachd Ghàidhlig ionadail	
Tha a' Ghàidhlig ro dhoirbh	
Tha fada cus cudrom ga chur air a' Ghàidhlig	
Tha mi a' faireachdainn nach ruig mise air buannachdan eaconamach na Gàidhlig	
Chan fhaigh mise buannachd bho sheirbheisean na Gàidhlig	
Tha anacothrom sòisealta ann dhomh leis nach eil a' Ghàidhlig agam	
Chan eil fhios agam ciamar a chuireas mi ann am briathran e	
Eile (mìnich an-seo)	

19) Ciamar a bhiodh sibh a' faireachdainn nan tachradh na rudan a leanas san àm ri teachd?

	Glè thoilichte	Toilichte	Cha diofar leam	Mì-toilichte	Glè mì-toilichte
Mura faigheadh clann àrach sa Ghàidhlig					
Mura biodh ach a' Bheurla ga bruidhinn an-seo					
Mura biodh meadhanan Gàidhlig ann (TBh, m.e.)					
Mura biodh foghlam tro mheadhan na Gàidhlig ri fhaighinn sna h-Eileanan Siar					
Mura bhiodh buidhnean poblach a' cur taic ris a' Ghàidhlig					
Nan cailleadh an sgìre 'aithneachadh Gàidhlig'					
Mura biodh a' Ghàidhlig ga bruidhinn is ga cleachdadh mar chànan coimhearsnachd sna h-Eileanan Siar					

20) Gu dè an ìre, nur beachd, a neartaicheas (no a lagaicheas) na daoine a leanas a' Ghàidhlig sa sgìre agaibh? +1 to +2 a' neartachadh, -1 agus -2 a' lagachadh. 0 gun diofar. Freagair gach fear a tha iomchaidh.

	-2	-1	0	+1	+2
Sibh fhèin					
Cèile					
Càirdean					
Pàrantan					
Bràithrean/Peathraichean					
Daoine bhon sgìre a bhruidhneas a' Ghàidhlig					
Daoine bhon sgìre nach bi a' bruidhinn na Gàidhlig					
Daoine a ghluais a-steach dhan sgìre is a bhruidhneas a' Ghàidhlig					
Daoine a ghluais a-steach dhan sgìre aig nach eil a' Ghàidhlig					
An ginealach as òige					
An ginealach as sine					
Gnìomhachasan ionadail					
Buidhnean Gàidhlig					
Ùghdarrasan poblach					
Buidhnean coimhearsnachd sa sgìre/ionadail					
Eaglaisean					
Eile (mìnich an-seo)					

21) Nur beachd, a bheil na coimhearsnachdan a leanas nan coimhearsnachdan Gàidhlig? (Cuir sràc ri Tha/Chan eil)

Sgìrean is a' Ghàidhlig na prìomh chànan coimhearsnachd & foghlam	Tha ☐	Chan eil ☐
Sgìrean far a bheil a' Ghàidhlig na prìomh chànan a tha ga bruidhinn ach far a bheil Beurla na prìomh chànan ann am foghlam	Tha ☐	Chan eil ☐
Sgìrean far a bheil a' mhorchuid a' bruidhinn na Gàidhlig	Tha ☐	Chan eil ☐
Sgìrean far a bheil a' Ghàidhlig aig a' mhorchuid a tha 25 is nas sine	Tha ☐	Chan eil ☐
Sgìrean far a bheil a' Ghàidhlig aig a' mhorchuid a tha 50 is nas sine	Tha ☐	Chan eil ☐
Sgìrean fara a bheil grunn thaighean nan dachaighean Gàidhlig	Tha ☐	Chan eil ☐
Sgìrean far nach eil ach beagan thaighean nan dachaighean Gàidhlig	Tha ☐	Chan eil ☐
Sgìrean is a' Bheurla na prìomh chànan coimhearsnachd & foghlam	Tha ☐	Chan eil ☐

22) Gu dè an ìre is a tha sibh ag aontachadh, no nach eil, ris na h-abairtean a leanas mun Ghàidhlig?

	Aontachadh gu mòr	Aontachadh	Cha diofar leam	Easaontachadh	Easaontachadh gu mòr
Bu chòir do dh'fhileantaich an cuid chloinne àrachadh tron Ghàidhlig a-mhàin					
Bu chòir do gach seirbheiseach poblach sna h-Eileanan Siar a bhith ag obair tron Ghàidhlig					
Bu chòir Gàidhlig mhath a bhith aig gach neach ann an coimhearsnachdan Gàidhlig nan eilean					
Feumaidh gach tidsear sa sgìre a bhith a' teagasg tro mheadhan na Gàidhlig					
Bu choir buidhnean do dh'òigridh a bhith air an ruith sa Ghàidhlig a-mhàin					
Bu chòir brosnachadh a thoirt dha leasachadh eaconamach a bheireadh taic don Ghàidhlig sna h-Eileanan Siar					
Bu chòir do bhuidhnean coimhearsnachd a bhith ag obair tron Ghàidhlig, no an comas a bhith aca					
Bu chòir do chlasaichean Gàidhlig a bhith ann do gach neach a tha feumach orra sna h-eileanan					

23) Nur beachdsa, an ceann 20 bliadhna, am bi a' Ghàidhlig nas treasa no nas laige mar chànan coimhearsnachd sna h-Eileanan Siar?

Fada nas treasa	☐
Rud beag nas treasa	☐
Mar a tha i an-dràsta	☐
Rud beag nas laige	☐
Fada nas laige	☐

24) Dè a dhèanadh sibhse gus na h-Eileanan Siar a ghlèidheadh mar sgìre Ghàidhlig?

Bhruidhninn sa Ghàidhlig ri gach neach aig a bheil a' Ghàidhlig	☐
Ghabhainn pàirt ann am buidheann ionadail a chuireas taic ris a' Ghàidhlig	☐
Dh'iarraimns' air a' Chomairle (m.e.) seirbheisean tro mheadhan na Gàidhlig a lìbhrigeadh	☐
Mholainns' do dhaoine a tha a' fuireach an-seo aig nach eil a' Ghàidhlig an cànan ionnsachadh	☐
Thogainns' mo ghuth an-aghaidh leasachadh sa sgìre ionadail a bhiodh na chunnart dhan Ghàidhlig	☐
Bhithinn deònach fuireach an-seo san fad-ùine, a' gabhail làn-phàirt ann am beatha na coimhearsnachd	☐
Bhruidhninn a' Ghàidhlig ri mo nàbaidhean is càirdean	☐
Bhithinn deònach a bhith a' fuireach sna h-Eileanan Siar is a bhith ag obair tro mheadhan na Gàidhlig	☐
Bhithinn toilichte a bhith an sàs ann am buidhnean na sgìre a bhiodh ag obair airson math na Gàidhlig	☐
Bhithinn toilichte a' Ghàidhlig ionnsachadh	☐

25) A bheil beachdan no molaidhean eile agaibh a thaobh beothalachd is cor na Gàidhlig? Ma tha, sgrìobhaibh an-seo iad:

MÒRAN TAING!